

Rettsoppgjøret uriktig lagt opp

Gullhamstring i Vest Tyskland

Russisk inspeksjon av norske forsvar

Frigivelsen av handelen med gull i Vest-Tyskland har ført til run på bankene fra folk som vil anbringe en del av sine penger i dette uforgjengelige metall. I løpet av den første uke etter frigivelsen ble det kjøpt opp gullbarrer for flere hundre millioner D-mark, og interessen for gullet viser en stigende tendens. Bankene regner med at største delen av Sentralbankens gullbeholdning, som beløper seg til vel 7 milliarder mark, sansynligvis vil bli avsatt.

Gullkjøperne har fremkalt en viss uro i vest-tyske bankkretser. Interessen for gullet kommer for en stor del fra mindre og middelstore bedrifter, men også tallrike privatpersone, som lever i alt annet en gyldne kår, setter sine penger i gullbarrer. Som forklaring angir bankene at mange tyskere, som har opplevet inflasjonen etter to verdenskriger, er blitt kloke av skade. De har sett hvordan deres hjem, innbo og verdipapirer med ett slag gikk tapt, og de vil nå sikre seg mot en sådan skjebne enda en gang.

Et argument om går igjen, når det handles med gullbarrer, er at «det er best å være på den sikre siden hvis det skulle bli en ny krig med russerne». Forretningsfolk som to ganger har måttet begynne på ny, legger gulbarrer til side for å ha noe å stå i mot

Russisk inspeksjon av norske forsvar

Av overrettssakfører Erik Arentz

Morgenbladet meddelte den 15. mai 1957 at den amerikanske «nedrustningsminister» Stassen under nedrustningsforhandlingene i London fremkastet en plan som vil gi russerne anledning til å inspirere forsvarsverker i de nordiske land fra luften mens det ikke blir noen mulighet for de nordiske land til å foreta en tilsvarende inspeksjon inne på russisk område.

Denne plan er fremkastet uten at de nordiske land er rådspurt på forhånd.

Dette er meget oppsiktsvekkende og bør tas som en meget alvorlig sak.

Det er ikke det minste betryggende at planen foreløpig bare fremtrer som «en løs idé som er henkastet som et eventuelt diskusjonsgrunnlag».

Nettopp slike løse idéer kan være livsfarlige.

De kan behendig utnyttes av rette vedkommende så det løse blir låst fast i forhandlingene, og så sitter vi der.

Derfor nytter det ikke bare å vente for å se hvorledes det utvikler seg.

Stassen opererer øyensynlig bare

**Å elske en annen,
det vet De vel,
kan volde de største kvaler —
Olsen er klok,**

med lengde og bredde og ikke med de realiteter som disse lengde- og breddegrader berører. Men det er disse realiteter som teller for oss.

Det er det fortvilte med amerikanske politikere at de så alt for ofte kommer med litet gjennomtenkte uttalelser.

Det var også en litet veloverveiet amerikansk uttalelse som gikk forut for Koreakrigen.

Hvor lett kan ikke en uttalelse som den Stassen nå er kommet med tydes som manglende amerikansk interesse for Nordens forsvarsproblemer. Det kan se ut som vi her nord er en mindre vesentlig bagatell i det store internasjonale spill, og en slik oppfatning må russerne ikke få.

Derfor bør vi reagere øyeblikkelig og meget kraftig så Stassens løse idé bare blir en beklagelig episode uten alvorligere følger.

Det bør gjøres klart for våre venner hinsides havet at vi ikke ønsker at det fremkastes planer som berører våre vitale interesser uten at vi blir spurt på forhånd.

Dette innlegg er hentet fra Morgenbladet. Vi deler helt ut samme oppfatning som Arentz. Men hva hjelper det når vår nåværende utenriksminister er allvitende? Hva hjelper det når Stortinget har

Rettsoppgjøret var nødvendig, men du store min, hvor det var galt lagt opp. NS-medlemmer skulle straffes og ødelegges, ingen NS skulle gå fri. Det var den tydelige skillelinjen som gikk gjennom hele oppgjøret. Hva en hadde gjort spilte en absolutt underordnet rolle.

Enhver må forstå hvilket rettsoppgjør det måtte bli. — Skillelinjen mellom «gode nordmenn» og «landssvikere» gikk jo slett ikke med NS-medlemmer på den ene side, og ikke NS-medlemmer på den andre siden. Det fantes sikkert endel landssvikere innen NS, men likeså sikkert fantes det langt flere landssvikere blant ikke NS-medlemmer.

For NS-medlem gjaldt det å finne frem alslags skitt og lort og fantes det ikke ble det oppfunnet ett eller annet. — Ikke NS ble hjulpet på alle vis, dokumenter stukket under stol o.s.v.

Men denslags rettsoppgjør finner vi oss ikke i lenger. Nå må vi ha en revisjon. Alle voksne mennesker i dette land forstår hvilken urett som er begått mot tusenvis, ja hundretusenvis. Det var forferdelig med den hets kampanjen mot NS-folk etter krigen, som regel bruktes løgn og fordreining av fakta. Og vi som vet hvilke gode gjerninger NS-folket utførte utover landet i krigens dager må beklage og protestere mot at oppgjøret skal være endelig. Her ble ordentlige og i beste forstand

Pastor Riishøjgaard har gått til katolisismen

Han får velfortjente lovord av redaktør A. Olesen i «Revision»

Bladet «Revision» forteller at pastor Riishøjgaard har sagt farvel til den danske folkekirke. Saken har vakt stor oppmerksomhet over hele Danmark, og ofres som rimelig kan være, nærmere omtale av redaktør A. Olesen. Han skriver:

Om sin Beslutning siger Riishøjgaard, at han og hans Hustru i Udlandet længe har studeret Katolicismen og er kommet til den Overbevisning, at den katolske Kirke er den sande Kirke. Herefter byder hans Samvittighed ham at søge bort fra Folkekirken.

Den protestantiske Kirke står i Fare for at gå i Stumper og Stykker, og den danske Folkekirke er ved at miste sit Salt, siger han.

Ved en Sammenkomst i sit Hjem sidste Torsdag Aften gav Riishøjgaard Biskop Beyer, Haderslev, og Menighedsrådets Medlemmer Meddelelse om sin Beslutning. Allerede Dagen efter modtog han Forbud mod i Kirken at holde Afskedsprædiken for sin Menighed. Folkekirken har slået sine Døre i for ham. For Udenforstående forekommer denne Intolerance underlig. Protestanter og Katolikker har da den samme Gud, og hvad vil Menigmand føle, ved at Gud skal

ikke gå! Nå krever vi så alvorlig vi kan at det i løpet av dette året blir satt igang en revisjon. Mye er ødelagt og kan ikke gjøres godt igjen, men mye kan også gjøres godt. — Det blir på sett og vis et nytt rettsoppgjør og med tap av prestisje for de styrende. Det får ikke hjelpe. Makt skal vel ikke for alltid være rett.

stænges ude fra Kirken af verdslige Lovparagraffer, der er i Modstrid med den kristne Lære, men som af Folkekirkens Administratorer synes mest vigtige at overholde.

Riishøjgaard skal fra 1. Aug. være Lærer ved den katolske Skole i Kolding. Hvad så med «Slesvigeren»? har vi spurt ham. — Der er endnu ikke taget nogen endelig Beslutning herom, er Svaret. Bortset fra den økonomiske Belastning og Arbejdet med Bladet er der også andre Ting at tage Hensyn til ved en Flytning af Bladet, så jeg skønner nærmest, at det vil blive standset.

Vi kender ingen, der som Pastor Riishøjgaard sætter alt til Side for at følge det, han anser for Kristendom, Sandhed og Ret. Han var under Besættelsen førende Modstandsmænd og skånede ikke sig selv. Da det derefter gik op for ham, at den Uret, der skete 5. Maj og derefter, var i Modstrid med den kristne Lære, Ret og Menneskelighed, drog han også de fulde Konsekven-

ser af denne Erkendelse og gik helt og fuldt ind for Ofrenes Sag. Han hævder endog, at det vigtigste Spørgsmål for Danmark er at få Uretten gjort god igen. Den er så stor, at den vil bringe alt åndeligt og politisk til at visne, hvis den skal bestå.

Det er vist sjældent, at en Præst har været så afholdt, som Riishøjgaard er det i sit Sogn, hvor han på alle Måder har øvet Tjenergjerning uden at spørge om Nationalitet, Stand eller andet. Hans tidligere Sognebørns bedste Ønsker for Fremtiden vil følge ham på Vejen til det nye.

Disse Linjer er jo ikke Afskedsord, vi regner med fortsat Forbindelse med Riishøjgaard, selv om Vejen bliver lidt længere, men vi tror os berettiget til her ved en Milepæl på Rise-Præstens Vej at bringe ham nogle Tusinders Tak for hans hidtidige Kamp for Rettens Sejr i Danmark.

Også Folk og Lands lesere slutter seg til denne takk.

Red.

Myten om Sovjets økonomiske styrke

En medarbeider i Aftenposten har på en utmerket måte redegjort for dette høyaktuelle emne. Han skriver: For et års tid siden gav Bulganin og Krusjtsjev den vestlige verden et sjokk ved å reise rundt i Østen og strø om seg

med USA i evnen til å hjelpe andre land, og at den vestlige verden neppe behøver å frykte for at den skal bli overbudt av herskesyke i Kremli på det området.

Det er tvertimot meget som tyder på at Sovjet trenger hjelp selv for å klare sine forpliktelsener over-

De har sett avover og geres hjem, innbo og verdipapirer med ett slag gikk tapt, og de vil nå sikre seg mot en sådan skjebne enda en gang.

Et argument om går igjen, når det handles med gullbarrer, er at «det er best å være på den sikre siden hvis det skulle bli en ny krig med russerne». Forretningsfolk som to ganger har måttet begynne på ny, legger gulbarrer til side for å ha noe å stå i mot med hvis det skulle gå galt for tredje gang. Mer alminnelige mennesker, som ikke har råd til å kjøpe gullbarrer (den minste er på 50 gram og koster 275 D-mark) samler på gullmynter. Det er ikke ualminnelig at pensjonister hver måned møter opp i sin bank og erverver et nytt stykke gull i form av en gull-20 mark eller en østerriksk Maria Theresien Thaler.

I en bank i Bonn opplyses det at det satte inn med en veldig gullhamstring under begivenhetene i Polen, Ungarn og Suez i fjor, og at det siden har vært en stadig handel med gull. Det regnes med at det siden oktober ifjor er investert minst 2-3 milliarder D-mark i gullkjøp. Mange mennesker kjøper gullmynter og gullbarrer i stedet for å sette sine penger i verdipapirer selv om de går glipp av rentene. Heller det og sikkerhet for fremtiden enn verdipapirer med 7½ prosent rente er resonnementet. Ved kjøp av gullbarrer fra et kilo og oppetter er prisen 5075 D-mark, mens gull i mindre barrer koster 550 D-mark pr. 100 gram. Gjennomsnittsprisen er 5 mark og 30 pfennig pr. gram.

Gullkjøpene avspiller således en viss mistillit til Vest-Tysklands økonomi og verdenssituasjonen, men er samtidig en stabiliserende faktor mot de inflasjonistiske tendenser ettersom milliarder av D-mark blir båndlagt i gullbarrer og gullmynter i folks kommodeskuffer. Det Vest-Tyske seddelomløp ligger nå på 14 milliarder D-mark. Økonominister Erhard kan derfor glede seg over at betydelige beløp blir trukket ut av omsetningen. Det er sannsynligvis hans drøm at hver eneste husstand i Vest-Tyskland vil anlegge en privat gullreserve, skr. Aftenposten.

rette veikommende sa det løse blir låst fast i forhandlingene, og så sitter vi der. Derfor nytter det ikke bare å vente for å se hvorledes det utvikler seg. Stassen opererer øyensynlig bare

Å elske en annen, det vet De vel, kan volde de største kvaler — Olsen er klok, han elsker seg selv, og han har ingen rivaler.

venner hinsides havet at vi ikke ønsker at det fremkastes planer som berører våre vitale interesser uten at vi blir spurt på forhånd.

* Dette innlegg er hentet fra Morgenbladet. Vi deler helt ut samme oppfatning som Arentz. Men hva hjelper det når vår nåværende utenriksminister er allvitende? Hva hjelper det når Stortinget har den samme utenriksminister til å tenke for seg?

Folk og Land

begått mot tusenvis, ja hundretusenvis. Det var forferdelig med den hets kampanjen mot NS-folk etter krigen, som regel bruktes løgn og fordreining av fakta. Og vi som vet hvilke gode gjerninger NS-folket utførte utover landet i krigens dager må beklage og protestere mot at oppgjøret skal være endelig. Her ble ordentlige og i beste forstand gode nordmenn fratatt alt de eide og fratatt sine levebrød, satt på bar bakke. Dette skal

ikke gå! Nå krever vi så alvorlig vi kan at det i løpet av dette året blir satt igang en revisjon. Mye er ødelagt og kan ikke gjøres godt igjen, men mye kan også gjøres godt. — Det blir på sett og vis et nytt rettsoppgjør og med tap av prestisje for de styrende. Det får ikke hjelpe. Makt skal vel ikke for alltid være rett.

Vi går inn med alvor for revisjon.

Trønder.

Økonomiske styrke

En medarbeider i Aftenposten har på en utmerket måte redegjort for dette høyaktuelle emne. Han skriver: For et års tid siden gav Bulganin og Krusjtsjev den vestlige verden et sjokk ved å reise rundt i Østen og strø om seg med løfter om økonomisk hjelp fra Sovjet til land som ønsket det. — Særlig amerikanerne, som i de siste årene har ofret betydelige summer på støtte til underutviklede land i Asia, ble engstelige. I årevis hadde Uncle Sam innbilt seg å være den eneste som maktet å yde hjelp av noen betydning til andre land, selvfølgelig vel vitende om de fordeler denne monopolstilling bød på for giveren, og så melder russerne seg plutselig på arenaen og lover rubler med gavmild hånd!

Det hevet seg straks et helt kor av røster i USA for å øke den amerikanske utenlandshjelpen. — Bulganins og Krusjtsjevs løfter var faktisk den beste støtte Eisenhower kunne få for det hjelpeprogram han foreslo for Kongressen ifjor, og uten denne bakgrunn hadde hjelpen sikkert blitt redusert adskillig sterkere enn den ble. Det var imidlertid også mer nøkterne folk, som tillot seg å tvile på de to rubel-diplomaters evne til å innfri sine løfter, og som mente at man burde vente og se hva russerne hadde å fare med før man gerådet i panikk.

Idag står utenlandshjelpen igjen på dagsordenen i USA. Stridens bølger går som vanlig høyt om størrelsen av bevilgningene for det kommende år, men man hører ikke lenger noen som bruker Sovjets rubler som støtte for at Uncle Sam skal holde dollarstrømmen vedlike, av den gode grunn at det er vanskelig å få øye på noen rubler som kan tjene som argument for at USA skal oppta konkurransen med Sovjet om hvem som kan vise størst gavmilhet. Det er i løpet av det siste år blitt demonstrert klart og tydelig at russerne ikke på noen måte er istand til å hamle opp

med USA i evnen til å hjelpe andre land, og at den vestlige verden neppe behøver å frykte for at den skal bli overbudt av herskesyke i Kremli på det området.

Det er tvertimot meget som tyder på at Sovjet trenger hjelp selv for å klare sine forpliktelser overfor de øvrige østblokk-statene. Polen har for eksempel ikke vært istand til å få den hjelp av Sovjet som landet trenger, og har måttet gå den temmelig ydmykende vei til USA, og spørre om amerikanerne aller nådigst kan tenke seg å avse noen dollar. De øvrige østblokkstatene har ennå ikke latt høre fra seg, men alle rapporter derfra tyder på at også de trenger økonomisk hjelp av stort omfang for å holde seg på fote, og at det bare er Sovjets manipulasjoner som har hindret at situasjonen er blitt avdekket for all verden.

Beviset har man i de veldig gullsalg russerne i stillhet har foretatt på verdensmarkedet. Etter hva det opplyses skal Sovjet bare i de fire første måneder ha avsatt gull for 1100 millioner kroner, mer enn Sovjets samlede gullsalg ifjor, da den vestlige verden til sin store forbauselse mottok den ene flysending etter den andre med gullbarrer merket med hammer og sigd. Forklaringen på fenomenet er åpenbart at Sovjet må skaffe seg vestlig valuta til å dekke sine egne og vasallstatenes forpliktelser, og at den eneste utvei er å kvitte seg med noe av den store gullbeholdning Sovjet etter alle beregninger råder over, takket være sin stilling som en av verdens ledende gullprodusenter. Nå sist er det Ungarn som skaffer russerne det største bryet, for etter opprøret og kaoset senere, er Ungarn ikke istand til å gjøre opp for seg ved egen hjelp, og mennene i Kremli er neppe stemt for at Ungarn skal skaffe dem større problemer i det diplomatiske spill enn det allerede har gjort.

Men myten om Sovjets økonomiske styrke er det ikke stort igjen av. —

Fremtidens soldat-et teknisk vidunder

Fremtidens soldat — det vil si den vernepliktige anno 1970 eller der omkring, kommer til å adskille seg fra sine menige kolleger fra dette århundres første halvdel, hvis man skal stole på en eksperts uttalelser. Den amerikanske militær-attasje i København, oberst P. O. Ward kom under et foredrag for en tid siden inn på begrepet militarisme i 1970-årene. — Det er ganske oppsiktsvekkende detaljer han her avslørte.

Han tror ikke på forsikringen om at fremtidens kriger bare blir ført i luften og at infanteriet mer eller mindre blir overflødig. Tvertimot — sier han — vil der i krig alltid finnes en front, hvor soldater fra den ene side står mot soldater fra den annen. Og på den amerikanske side ser soldaten slik ut:

Han har en meget lett plasticuniformsjakke, både skuddsikker og motstandsdyktig overfor granatsplinter. Denne bekledning, som er en slags bøyelig rustning, blir temmelig kostbar i innkjøp.

Visst är det roligt om en bok är vacker, men det är ännu roligare om den om den är sönderläst.

Sigfrid Siwertz

Uniformsjakken er skuddsikker og koster 5000 kr. Hjelmen beskytter effektivt mot skudd og slag - En lomme-radar advarer mot alle farer - Frakken beskytter mot radioaktiv stråling

Den kommer antagelig til å koste 5000 kroner.

Det blir den dyreste uniform siden riddernes rustninger, men det blir allikevel en billig uniform, for den kan frelse mange soldaters liv og dessuten derved spare millioner av kroner til utdannelse, invalide- eller enkepensjoner. En amerikansk infanterists utdannelse koster idag 22 400 kroner. Hver drept amerikansk soldat koster regjeringen 149 000 kroner.

Men også i videre, krigsmessig forstand betyr det meget å spare så mange soldaterliv som mulig. Hver gang en amerikansk soldat dør, forringes hans kameraters chance til å overleve, for kompaniet er da ikke lenger så sterkt. Der blir flere oppgaver til hver av de resterende, og

oppgavene blir mindre årvåkent løst.

Hver soldat får en miniatyrradiosender og -mottager innebygget i sin hjelm. Det blir en ganske naturlig ting om bare 10—15 år. Det setter soldaten istand til å holde kontakt med alle andre i sin gruppe eller i kompaniet. Derved fremmes mulighetene for å koordinere de enkeltes operasjoner i terrenget, alle meldinger kan komme inn på meget kortere tid, alt blir mer effektivt.

Hjelmen selv er bygget av en kombinasjon av stål og

Elsker du livet? Hvorfor ødsler du da tiden bort — tiden er det stoff livet er laget av. Franklin.

plastik og gir fullkommen beskyttelse mot de skudd, støt og slag som hittil har kostet så mange soldater livet. I de siste to kriger USA har utkjempet, ble nesten halvdel av alle dødsfall forårsaket av hodelesjoner.

Under hjelmens skygge vil man finne et visir som de gamle ridders, og dette visir har mange funksjoner, bortsett fra den rent mekaniske hodebeskyttelse. Mørke briller i visiret skal beskytte øynene mot glimtet fra atomsprenninger. Støvbriller beskytter i ørkenen og under kjøring, og en infrarød projektor på hjelmen, kombinert med særlige glass i visiret, setter soldaten istand til å se i mørke uten at fienden kan se ham. I visiret er også innbygget langdistanselinser, som erstatter de klossete prismekikkerter, som alltid blir hengende fast under fremtreden gjennom krattskog. For de soldater som har øyeneffell kan der innbygges briller i visiret.

Oberst Ward regner også med at hver soldat om 15 år vil ha en liten lomme-radar som advarer ham mot fare. Den er på størrelse med en golfkule og oppfanger automatisk vogner som nærmer

Forts. side 4

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Ansvarlig redaktør Johannes Kringlebotn

Høyt spill i Danmark

Ni sosialdemokrater, fire radikale og tre fra Rettsforbundet har dannet ny dansk regjering. Dette er gjort på tvers av velgernes klart uttrykte mistillit til statsminister H. C. Hansens økonomiske politikk. Maktsyk som han er har han rotet til et nytt ministerium under sin ledelse. Det er også en måte å praktisere parlamentarisme på. Det var venstres leder

Erik Eriksen som hadde fremgang under valget, og som sto for velgerne som det eneste alternativ til H. C. Hansen.

— Vi ber Folk og Lands lesere følge våkent med i spillet om statens styre i Danmark. De tre partier som idag regjerer sto sammenlagt sterkere i det gamle Folketing enn i det nye!

Oppkvikkende brev!

Kjære Folk og Land
m/ lesere!

Igrunnen har jeg atskillig annet å stille med enn å skrive til dere, men nå er'e så viktig at je itte kan la være. For det gjelder selve landets beredskap i matveien dersom det blir krig.

Det dreier seg om en idé je unnfanget da je igårkveld satt og hørte på'n Øknevad rapporterte i radioen fra Haag der Norge prosederer med franskmennan om noen obligasjoner.

Han Øknevad refererte det som den norske prosesfullmektigen, professor Burchardt, hadde sagt om norsk rettsvesen. Je måtte holde pusten og svælje. Han kjøyt sånn og orda hasses var så feite at je ble helt sleip innvendig og jeg sa tel me sjøl:

Kan vi her i landet få beholde den karen til å opptre i radioen og prate om norsk rettsvesen, da er fettsspørsmålet løst i hasses levetid håkke som —, krig eller ikke krig.

Je håper redaksjon er åbs på at dette er en ytterst presserende og alvorlig sak: Kunne itte Forbundet fåreta en sånn dærr demarsj dem kaller og få storting, regjering og høyesterett til å by han Burchardt en pen gasje for å si sånt noe i radioen en gang ibandt dersom det sku bli rasjoneringsstider igjen.

Nå har'n det naturligvis bra som han har det og det kan jo tenkes han ikke er villig. Men en skakke gi seg for det! Da må man bare se å få lurt 'n te Norge, og så få 'n arrestert! En paragraff å arresteren etter og en anklage som

Terminliste

10. juni: Statsminister Erlander reiser på besøk til Tito.

22. juni: Nehru besøker Stockholm og kommer også til Oslo.

27.—30. juni: Noregs Ungdomslags landsstemne på Tynset.

1. juli: Bogstad Gård åpner sine porter for publikum.

31. august: Malaya erklæres som «selvstendig» stat.

31. august: Svenska Amerika Linjens «Stockholm» skal anløpe Bergen.

«Vi må ikke overse de historiske kjennegjeringer»

I nr. 17 er jeg gjenstand for et angrep av P. D. på grunnlag av en setning i min bok «Men jeg sier eder». Angriperen erklærer at han har ikke lest min bok, men bygger på hva som står å lese i nr. 35, 1956, «der Sverre Mangberg korrigerer Geelmuyden». Jeg får da håpe at P. D. hadde gitt G. en nådigere behandling om De hadde lest boken. Men det mest bemerkelsesverdige synes jeg nok er

Vi samler statistikk over politiske arrestasjoner!

Sorenskriver Huuse regner Løberg som juridisk analfabet!

Dagbladets vurdering så som så

«Løberg setter Stavang på plass».

Ja, således lyder en overskrift i Dagbladet for den 21. mai 1957. Artikkelen gjelder Stortingets behandling av an søkningen om ettergivelse av inndragninger og erstatninger i henhold til det såkalte rettsoppgjør. Dagbladets uttryksmåte røper en dårlig vurderingsevne. Saken er jo at sorenskriver Stavang som dommer er fagmann i retts spørsmål, mens Løberg er ju-

ridisk analfabet, og rettsopp gjøret er jo et kompleks av rettsspørsmål. Man må derfor kunne gå ut fra at Stavang har bedre rede på «rettsopp gjøret»s svakheter enn Løberg, selv om sistnevnte riktignok er rikelig utstyrt med frekthetens nådegaver.

Nå heter det i artikkelen at Løberg kritiserte at Stavang luftet sin kritikk av «retts oppgjøret», og at Løberg «ryk ket kraftig ut mot Stavangs forsøk i tide og utide på å

mistenkeliggjøre rettsopp gjøret».

Jeg tillater meg å bemerke at når Stavang atter kritiserte «rettsoppgjøret» var det naturligvis for å påvirke stortingsmennene til å stille seg så velvillig til ansøkningene som mulig. Kunne han overbevise stortingsmennene om hvor skrøpelig «rettsoppgjøret» er, var det altså god grunn til å forsøke seg på dette. — Dagbladets og Løbergs kritikk av Stavang var derfor uberettiget og latterlig.

At «rettsoppgjøret» er ytterst skrøpelig er bevist. Jeg henviser til all den litteratur som er utgitt om det. Jeg synes at Dagbladets vedkommende og Løberg burde ha satt seg inn i emnet så langt de kunne, iallfall før de ga seg til å kritisere fagfolk. — Tittelen på Dagbladets artikkel burde heller ha lydt slik: «Frosken forsøker å sette løven på plass».

Ottar Huuse.

oppå lasset satt nissen og lo: «Jeg tror vi flytter i lag, vi to!» — Grovt sagt er det Marx gjorde i sitt oppgjør med filosofien.

Vi vil si at Marx er ikke mer eller mindre vitenskapelig enn noen annen systemtenker i forrige århundre, som startet med et a priori som de anså fast og urokke-

Vår utålmodighet må ikke spennes over evne

Hr. redaktør!

De får ikke undres over, at vi nå begynner å bli utålmodige. Her er nå skrevet og talt gjennom 12 lange år om det rettsoppgjør, som intet rettsoppgjør var. Det er dokumentert til overmål og lagt fram prov i all overflødighet for oppgjørets mangelfullhet. Tusenvis av bevis for dets manglende kvalitet har sett dagens lys. Da vi kjenner til hvor store menneskemasser som her i landet — klart uriktig — er blitt mishandlet materielt og åndelig hadde vi ventet at myndighetene ville

vet eller skjønner bedre. Alt folk er jo helt klar over retts oppgjørets meningsløshet.

Men nå vil vi skadeskudte ikke tåle dette lenger. Nå får det bære eller briste. Og vi finner det meget rimelig, om de formående menn og kvinner som åpent har fordømt «rettsoppgjøret» tar saken opp. Det må settes alvor og krefter inn.

Praktisk tatt hele landets juriststand er med og fordømmer oppgjøret som juridisk uholdbart.

Nå må det arbeides hardt. Ikke alle må dø for oppreis-

Inspirert av Oscar Ørnulf

Aall's innlegg i Folk og Land 25. mai har vi satt igang inn samling av oppgaver fra det hele land — over politiske arrestasjoner fra 1940 til 1950. Vi ber om å få tilsendt oppgaver som viser sådanne.

1. Foretatt av Quislings po-

liti og hird.

2. Foretatt av Terbovens gestapo.

3. Foretatt av Cappelens og Gundersens tilsvarende.

Opgavene må være 100 prosent pålitelige, og dekke hver enkelt kommune.

Siden sist

Godt nytt: Både Sovjet-Unionen og USA gjorde det mandag klart at de nå er klare til virkelige forhandlinger om en plan for nedrustning. Samtidig fremholdt den britiske utenriksminister Selwyn Lloyd i Underhuset at det nå er grunn til å håpe på at en slik nedrustningsavtale er mulig.

Stortingets Kirke- og undervisningskomité har sluttet seg til en innstilling til Regjeringens forslag om å bevilge 100 000 kroner på budsjettet 1957/58 til de forberedende arbeider i forbindelse med dannelsen av aksjeselskapet «Den norske opera».

I følge Arbeiderbladet blir omlag 27 000 enkeltpersoner og en rekke trykkerier omkring i landet økonomisk berørt av at de tre forlagene til redaktør Johs. Sætherskar i Bergen i disse dager er slått konkurs. Trykkeriene står inne med om lag 400 000 kroner i trykkingskostnader for Fylkesleksikonet, Det norske Næringsliv og Norsk Fiskerileksikon. De 27 000 abonnentene har betalt inn som forskudd om lag 850 000 kroner på bøker som er under arbeid og nå vanskelig lar seg utgi. Det er etter at skatteinspektoratet har forlangt innbetalt 150 000 kroner i skyldig omsetningsavgift at forlagene er slått konkurs.

Den japanske statsminister Kishi sier at hans regjering vil motsette seg at amerikanske styrker som er stasjonert i Japan, får stasjonere atomvåpen på japansk territorium. Statsministeren, som er på en rundreise i Asia, kom med denne uttalelsen på en pressekonferanse etterat han hadde hatt drøftinger med den indiske statsminister Nehru.

Innbyggerne i Moskva får nå den første undervisning i hvordan de skal forholde seg i tilfelle av at byen utsettes for atomangrep. Forleden sendte Moskvass fjernsynsstasjon en timelang film om sivilforsvar mot kjernefysisk krigsførsel, og senere har filmen gått på omgang i byens kinoer.

Kanadiske dollar står for tiden høyere i kurs enn noen gang siden november 1933 på pengemarkedet i New York. Kursen er nå US-dollar 1.0746. Kanadisk valuta har stått høyere enn amerikansk siden Korea-krigens dager, da Kanada begynte en intens utvikling av sin industri og sine naturlige resurser. Kanadiske dollar ble notert i 1.0343 dollar i august 1952, steg til 1.0456 dollar i november 1956, sank noe henimot årsskiftet, men er nå igjen steget.

marsj dem kaller og få storting, regjering og høyesterett til å by han Burchardt en pen gasje for å si sånt Stillesestikk. Okkupasjonsbiband det dersom det sku bli rasjoneringsstider igjen.

Nå har'n det naturligvis bra som han har det og det kan jo tenkes han ikke er villig. Men en skakke gi seg for det! Da må man bare se å få lurt 'n te Norge, og så få 'n arrestert! En paragraff å arrester 'n etter og en anklage som passer noenlunde til paragraffen kan man jo fikse etterpå.

Det er bra med precedenser for det. Og sku'n vise seg uvillig til å si pene ord om norsk rettsvesen får'm bla etter i Martha Steinsviks «Frimodige Ytringer». Han må være temmelig vrang dersom itte noen ta de metodene som er omtalt der sku få'n te å si omtrent hå det ska være.

Og når har je lissom følelsen av at je har gjort en nasjonal storinnsats ved å løse fettspørsmålet i tilfelle krig. Da er'e bare å sørje for et passelig lager av plankesaft og heimebrent så vi itte bare kan begynne krigen med «tre lange støytar» men også kan ha noe te å svelpe ner den feitmaten som etterpå blir servert oss gjennom radioen.

Masse hilser fra
PUS I KROKEN.

Bulgaria

er det folkedemokrati som er mest hemmelighetsfullt og som russerne har best tak på. Vestlige turister får ikke komme dit, ingen festivaler har vært lagt til dette landet, og de ledende kommuniststørrelser har aldri fått reise utenfor jern-teppet.

Forskjellen mellom russisk og bulgarsk er mindre enn mellom norsk og svensk, og historisk står ikke Bulgaria i samme motsetningsforhold til Sovjet som de andre vasall-statene. Det store naboland i øst er i det hele tatt det store forbilde. Jordbruket er fullstendig omdannet etter russisk mønster. — Men til tross for den nære tilknytning til Sovjet har det vært uro også i Bulgaria, og tusener av opposisjonelle skal være deportert. Inntil revolusjonen i Ungarn var det ingen sovjettrupper der, men nå er det visstnok «tre mongolske divisjoner. Av-staliniseringen har gått Bulgaria forbi, og titoismen har fått teihengere.

«Men jeg sier eder». Angrip-eren erklærer at han har ikke lest min bok, men bygger på hva som står å lese i nr. 35, 1956, «der Sverre Mangberg korrigerer Geelmuyden». Jeg får da håpe at P. D. hadde gitt G. en nådigere behandling om De hadde lest boken. Men det mest bemerkelsesverdige synes jeg nok er at et så svakt funderet angrep er førstesidestoff i avisen.

Hva saken angår, mener jeg å ha mine ord i behold bl. a. ved å minne om den rolle minister Prydz og Kjeld Stub spilte i førkrigsårene, dengang bevegelsen var hundre prosent norsk og nordisk. Så lenge De ikke har lest mine bøker, får dette være nok. Og Sverre Mangbergs innlegg har jeg ikke lest. Jeg var bortreist.

— Ellers vil jeg ha sagt at hensikten med min omstridte bok er den å dra et skille mellom jødedom og kristendom: gamle — men jeg sier eder». Og jeg nevnte emnet kunne ha spesiell interesse innen NS-kretser på grunn av den gammeltestamentlige behandling vi har fått, ikke minst fra de såkalte kristne. Som teolog er jeg kompetent til å kunne si at en vesentlig del av vår opplæring bestod i å harmonisere det gamle og det nye testamente. Jeg satte meg den oppgave å slå ugjen-drivelig fast at kristendommen gjør front mot jødedommen. Den gjør opprør mot samme. Og opprøreren ble korsfestet av jødene. Like så har jeg lagt fram det stoff som viser at det bærende grunnlag i kristendommen er arisk. Det er ikke semitisk. Metamofosen foregikk i de par hundreår da Judea var persisk vasallstat.

— Jeg beklager bare å måtte slutte med min skribentvirksomhet, så lenge det er ugjørlig å få en forlegger. A trykke på eget forlag blir for kostbart og for vanskelig.

Knut Geelmuyden.

mentert til overmal og lagt fram prov i all overflodighet for oppgjorets mangelfullhet. Tusenvis av bevis for dets manglende kvalitet har sett dagens lys. Da vi kjenner til hvor store menneskemasser som her i landet — klart uriktig — er blitt mishandlet materielt og åndelig hadde vi ventet, at myndighetene ville tatt saken opp og søkt å rette på det som kunne rettes. Ingen skal kunne si, at de ikke

de formående menn og kvinner som åpent har fordømt «rettsoppgjøret» tar saken opp. Det må settes alvor og krefter inn.

Praktisk tatt hele landets juriststand er med og fordømmer oppgjøret som juridisk uholdbart.

Nå må det arbeides hardt. Ikke alle må dø før oppreisningen kommer. Og til høsten har vi stortingsvalg.

Trønderbonde.

Kommunismens maske og kommunismens ansikt

Kronikk av red. Gudmund Gjelsten i Norsk Misjonstidende 29. desember 1956.

*

«Et spøkelse går over Europa — kommunismens spøkelse», — slik begynner «Det kommunistiske manifest».

Dette som ble skrevet i 1840-årene av Karl Marx, passer bare så altfor godt også på 1950-årene. Kommunismens spøkelse går fremdeles over Europa og skremmer dem som lever i denne tid.

Hvordan ser dette spøkelset ut? Det er vanskelig å få greie på det. For dette spøkelset leker maskerade med verden. En dag er masken smilende, en annen dag er den en grinnende og skrekkinngytende demon.

Men, sier du, bak de forskjellige maskene må der vel være et ansikt? Det er riktig det, kommunismen har ikke bare masker, den har også et ansikt. I mer saklig språkbruk heter dette kommunismens filosofi og kommunismens taktikk. La oss begynne med det som er bak masken — ansiktet, dvs. den kommunistiske filosofi.

Den kommunistiske filosofi er for det første total. Den griper over alle områder, den legger ikke noe tilbake. Alt skal den ta opp, vurdere og

sette på den rette plass i den store kommunistfilosofiske sammenheng.

Det er ikke bare de sosiale spørsmålene kommunismen bekymrer seg med. Den har utformet sin egen logikk, antropologi og eskatologi for å nevne noen viktige felter der kommunismen tar et standpunkt som avviker fundamentalt fra den vanlige måten å behandle disse problemene på.

Nå er det sikkert noen som vil innskytte: din filosofiske skolering er farget av kristen og idealistisk-filosofisk tradisjon. Kommunismen bygger på noe annet. Er ikke det ene standpunkt likeså godt som det annet?

La oss ta opp dette problemet som her er stillt.

La oss starte med den idealistiske filosofi-tradisjonen.

Det komiske er at selv om Marx har sin egen fortolkning av Hegels filosofi, så er han fullstendig fundert i et hegeliansk filosofi-grunnlag rent formalt. Navnet skjemper ingen, sies det. Men en må likevel si imot når Marx ved å bytte bort ordet idealistisk og sette inn vitenskapelig mener å ha kvittet seg med den idealistiske innflytelsen på filosofien og tenkningen. En må tenke på historien om mannen som ville flytte fra nissen -, men «høyt

«Jeg tror vi flytter i lag, vi to!» — Grovt sagt er det Marx gjorde i sitt oppgjør med filosofien.

Vi vil si at Marx er ikke mer eller mindre vitenskapelig enn noen annen systemtenker i forrige århundre, som startet med et a priori som de anså fast og urokkelig og så ut fra dette skuet utover til de ytterste blåner av tilværelsen. Det fatale ved Marx er den villfarelsen at han tror hans system er det eneste rette og at dette er en vitenskapelig holdbar påstand. Dette tror fortsatt ortodokse kommunister.

Den kommunistiske bruk av begrepet vitenskapelig kan bare forståes ut fra det kommunistiske helhetssyn på tilværelsen som i kommunistenes øyne er «vitenskapelig».

Det vi vil påtale, er naturligvis ikke andre menneskers rett til å ha en mening som avviker fra vår. Men vi vil påtale at begrepene tro og vitenskap blandes sammen. Her vil en kommunist innvende at vi taler ut fra hver sine forutsetninger. Jeg vil tilføye, ut fra hver sine trosforutsetninger. For det er sannheten. Tro er tro - en dimensjon som er utenfor vitenskapens analyseområde. Vitenskap er de begrensede analyseoperasjoner innen den empiriske (erfaringsmessige) virkelighet der vi kan foreta måling og veiing. Sammenblanding av disse områder betyr katastrofe. Det er denne katastrofen kommunismen ikke har unngått.

Ut fra denne sammenblanding av tro og vitenskap i helhetsoppfatningen springer alle andre kommunistiske læresetninger om detaljspørsmålene.

Synet på mennesket er helt materialistisk. Men også her blandes tenkning og tro sammen. Marx tror at mennesket engang skal tenke på fellesnytt foran egennytt. Slik

Fort. side 3

sjon er tilgjengelig film om sivilforsvar mot kjernefysisk krigsførsel, og senere har filmen gått på omgang i byens kinoer.

Kanadiske dollar står for tiden høyere i kurs enn noen gang siden november 1933 på pengemarkedet i New York. Kursen er nå US-dollar 1.0746. Kanadisk valuta har stått høyere enn amerikansk siden Korea-krigens dager, da Kanada begynte en intens utvikling av sin industri og sine naturlige resurser. Kanadiske dollar ble notert i 1.0343 dollar i august 1952, steg til 1.0456 dollar i november 1956, sank noe henimot årsskiftet, men er nå igjen steget.

En fri konkurranse er den beste — for ikke å si den eneste brukbare vei til den rasjonalisering av alle ledd og alle enheter i fiskerier næringen som er uomgjengelig nødvendig om vi skal kunne bevare og utbygge vår posisjon i konkurranse med andre land. Alle er sikkert klar over at den relative trygghet man har kunnet glede seg over under høykonjunkturen etter krigen, har ført til en langt større tilgang til næringen enn hensynene til en rasjonell og effektiv drift tilsier. — Slik lyder et avsnitt i et brev fra De Norske Kløppfiskeksportørers Landsforening til Fiskeridirektoratet om den såkalte «Sunna-komiteens» flertalls-innstilling om sentralisering av fiskeriomsetningen og eksporten.

Den 69-årige senator Adone Zoli, er utnevnt til italiensk regjeringssjef etter en 14 dagers krise. Han har dannet en såkaldt kristelig-demokratisk mindretallsregjering. Selv sier han å ville arbeide for politisk stabilitet i landet frem til valgene, som finner sted om et års tid. Zoli er den første senator på 57 år som har stått i spissen for en italiensk regjering. Hans familie stammer fra Predappio, Mussolinis fødested. Han har vært en stridbar anti-fascist, det skal derfor bli interessant å se om han duer til noe mere!

Vest-Tyskland og Storbritannia skal opprette en felleskomité av eksperter som får til oppgave å drøfte et samarbeid i den vitenskapelige militære forskning, opplyste den vest-tyske forsvarsminister Franz Strauss.

Forbundskansler Adenauer har henvendt seg til de tre vestallierte og bedt om at oppløsningen av karteller i den tyske storindustri innstilles. Kansleren gjør seg særlig til talsmann for Krupp-konsernet som etter avtalen med krigens seierherrer skulle være oppløst i mindre deler innen utgangen av mars neste år.

Den nye energiskatten som den svenske regjering har fremlagt forslag om, vil heve leveomkostningene i landet med ca. en halv prosent, sa finansminister Sträng i et foredrag i Göteborg nylig. For øyeblikket er det ingen overhengende fare for inflasjon, men situasjonen er ikke helt trygg, sa Sträng videre. Han påviste at Sverige om ti-femten år i alt vesentlig vil ha utbygget sin vannkraft og at det derfor er nødvendig å gå inn for atomkraftutbygging.

En spionasjeorganisasjon med forgreninger til Vest-Tysklands nabostater er rullet opp av den vest-tyske kontraspionasje. Minst ti agenter er arrestert. Det dreier seg om en kjempeliga som har forsøkt å skaffe opplysninger om NATO's militære disposisjoner. Etter hva det forlyder har organisasjonen vært ledet fra Øst-Berlin.

Lokomotivfører Erling Knutsen, Hønefoss, har sammen med inspektør Kaare Hansen ved Statens skjermbildefotografering funnet fram til en enkel og effektiv fremkallermaskin for filmengder på 30 til 50 meter. Det er søkt om patent i alle industriland for denne fremkallermaskinen. Det nederlandske firmaet Old Delft er gitt produksjonsretten.

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

Forbundets Landsledermøtet 1957

Styret har fastsatt at Landsledermøtet for 1957 skal holdes i FOREDRAGSSALEN, Deichmanske bibliotek, Henrik Ibsens gt 1., Oslo, tirsdag 30. juli kl. 10.

Adgang til møtet har — utenom de som tilhører selve Landsledelsen (jfr. vedtektenes § 6) — alle som står inntegnet som medlemmer eller som har ydet bidrag til Forbundet. Sådanne møtende har adgang til å delta i debatten og har forslagsrett, men bare Landsledelsens medlemmer kan stemme. Legitimasjon i form av medlemskort for 1957 eller bidragskvittering for samme år må forevises inngangskontrollen. Uten slik legitimasjon tilstedes der ikke adgang til møtet.

Landsledelsens medlemmer vil motta særskilt innkalling. De som må bo på hotell, anbefales å sikre seg plass snarest mulig. Det er meget vanskelig for hotellrom i sommertiden spesielt. Vær derfor ute i tide!

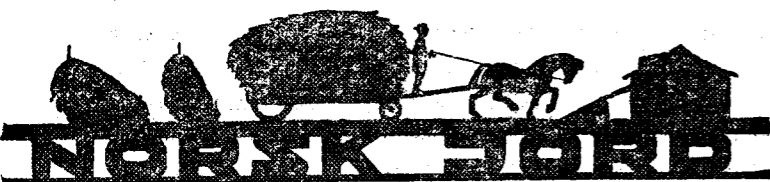
FORBUNDET FOR SOSIAL OPPREISNING

Styret

En amerikansk regjerings-rapport har pekt på at overdrevne lønnsøkninger har vært en hoveddrivkraft i prisstigningen i USA i de siste 10 år. Hvorfor denne stigning? Jo, lønningene steg mer ennproduktiviteten.

Kulelagerindustrien er i utpreget grad et barn av det 20. århundre. I dag har SKF 19 kulelagerfabrikker: I Sverige, England, Tyskland, USA, Frankrike, Kanada og Nederland. Dessuten eier det et stort støperi i Katrineholm og en betydelig maskinfabrikk i Lidköping. Göteborgfabrikkens gulvflate er nå på 230 000 kvm, det svenske selskaps aksjekapital er 234 millioner svenske kroner, og ansatte i hele verden er over 40 000. SKF's totalproduksjon utgjør over 15 prosent av verdensproduksjonen, og salgsværdien var i 1956 ca. 1,5 milliard svenske kroner.

Et av medlemmene i den amerikanske atomenergikommisjon, Harold Vance, har i et foredrag i New York sagt at USA har utviklet atomvåpen hvis sprengkraft tilsvarer minst 20 millioner topp høyeksposivt TNT. Den moderne kjernefysiske bombe er tusen ganger sterkere enn den som ble sluppet over Hiroshima under den annen verdenskrig, sa han.

I 30 års perioden frem til 1985 vil det bli en forholdsvis sterk økning i den norske plante- og hus-

har regnet med forskjellige alternativer for tempoet i nydyrknungen, men også at gårdene vil bli stadig bedre drøyet og et levende

Kommunismen —

Forts. fra side 2

skal nemlig kommunistene i det eskatologiske kommunistrike være, mener Marx.

Men det som framfor alt har gjort Marx kjent utenom de kommunistiske rekker, er hans samfunnsstudier. Her viser han en veldig innsikt. Men hans påstand om at all historie er historien om kampen mellom de som eier og de eiendomsløse, er likevel en utillatelig forenkling av problemet. Videre kan en ikke godta hans dialektiske skjema: Tese — antitese — syntese, i synet på historieføreløpet. Og ideen om det kommunistiske tusenårsrike er naturligvis bare en kommunistisk profeti.

Kommunismens ansikt, dvs. de kommunistiske læresetninger, er et totalt system hvor mennesket som tror på kommunismen er hero og sentrum. De som ikke tror, er kontrarevolusjonære imperialister og fiender av «folket». Gud er satt helt utenfor. — Kommunismen er ateistisk.

Men hvorfor blåser vinden fra øst av og til så mild som en sval bris en sommerdag? Det er fordi kommunismen ikke alltid viser ansiktet, men tar på seg en maske — kommunismen har sin takttikk. Det skjebnesvangre for mange i Vest-Europa både i tredveårene og i etterkrigstiden er at mange ikke har vært i stand til å skille mellom ansikt og maske.

Arthur Koestler forteller i sine bøker om hvordan vest-europeere gikk kommunismen ærend ved å skrive under på fredsappeller, være med i delegasjoner etc. med et tilsynelatende godt formål. Kommunistene er mestre i infiltrasjon og begrepsforvirring. Tenk bare på ordene demokrati — folkedemokrati — folkets vilje, arbeidernes krav

løs misbruk av andre menneskers tillit og godvilje? Nei, det er ikke det. Det er to ting som dypest sett bestemmer kommunistenes handlemåte: Deres eskatologi og deres moraloppfatning.

De mener nemlig at bare de — kommunistene — har oppdaget hva historien er og hva målet for historieføreløpet er. Alt som kan fremskynde kommunismens seier og kommunistparadisets komme, er en rett og moralsk handling. Det kan f. eks. en dag være til fordel for kommunistene å frigi noen hundre tusen krigsfanger. En annen dag kan det være en fordel for kommunismens sak å bruke militærmakt for å rydde motstandere av veien. Begge handlingene er for en kommunist likestilt i moralsk henseende. Alt er moralsk som fremmer kommunismen. Alt som hindrer kommunismen er umoralsk.

På denne bakgrunn må en vurdere den kommunistiske taktikk. Det kan være opplysende å minne om hva Krustsjov sa i Øst-Tyskland etter det berømmelige forbrødringsmøte i Genf for en tid tilbake. «De som tror at vi har glemt våre mål fordi vi smiler, tar grundig feil», sa han.

I den uttalelsen får vi i klare ord sagt at kommunismens ansikt eller lære er en ting, masken eller taktikken er noe annet. Det er nyttig og nødvendig å holde disse to ting fra hverandre.

G. G.

Det er Sverre Lyngstad som har bede oss ta denne kronikken, og han seier i eit brev til Folk og Land:

Red. Gjelsten skriver: «Er dette bare en hensynsløs misbruk av andre menneskers tillit og godvilje? Nei, det er ikke det». — Eg meiner det er viktig me lærer oss meir til å sjå med større skynsemd på våre sokalle fiendar. Ved at me lærer oss til å sjå at dei på sin måte vilde ogso noko godt, vil dei

Det nærmer seg nytt kvartalskifte

hva mere er: Nytt halvårsskifte!

Da gjelder det å være ute i god tid med å fornye abonnementet på Folk og Land. — Kontingenten er kr. 12,50 for halvåret. Få med deg noen flere abonnenter. Gi deg ikke før du har forvissnet deg om at lesekreten øker.

Plass ledig

for en kvinne i 40-60 års alderen (familiemedlem) hos enslig ektepar (70 år), kona sykkelig.

Bill. mrk. «Familiemedlem».

Møbl. værelse og garasje

ved Strømsveien tilleie. Bill. mrk. «Straks N.»

Boka som har vakt stor oppsikt i USA og i flere andre land:

Senator J. R. McCarthy:

«Den forspilte Sejr»

i dansk oversettelse. 175 sider. Heft. kr. 11, fritt tilsendt.

P. THJØME,

boks 122, Stavanger
Postgiro 640 42. Tlf. 21 133.

Traktortilhengere

fra Brødr. Olsen og Moelven. Forstillinger — hjulganger (Norlett og Røwde) alltid på lager.

H. Snaprud & Co.

Kongsberg
Maskiner—Redskaper
Tlf. 885—248

Lønsomt, lett hjemme-

Den danske bok «Historiens Dom»

Som tidligere meldt i Folk og Land foreligger nå redaktør Frede Jordans bok «Historiens dom». Den inneholder følgende kapitler:

1. kap.: Miraklets forhistorie. dere».
3. « Den første kontakt. — «Forbryterne» oppnår stats-finansiering ved «Forredernes» hjelp.
4. « Miraklets fullbyrdelse. — Avtalen som mørklagde motstandsbevegelsens mord.
5. « Scavenius og politikerne. — «Et karakteristisk barnligt krav».
6. « Knud Kristensen og «Det gjensidige amnesti».
7. « Stalinistisk ukrudd i dansk rettspleie.
8. « Stalin og alt hans væsen revideres — utenfor Danmarks grenser.
9. « Rettsstatsmannen og sammenrendes-ministeriet.
10. « Hvem og hva er Frode Jakobsen? Motstandsbevegelsens diktator.
11. « Historiens dom, — ikke landsforræderi

Elever i fiolin og samspill

Jim Johannessen
Hjelmegate 2 b
Telefon 46 35 07

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsv. 5, Ø. Ullern

Telefon 55 61 29

Oslo

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2

Telef. 44 43 33

Tannlæge

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

Annelise Parow

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

VED BESØK I EGERSTAD

overnatt på

Victoria Gjestheim

Strandgt. 41 — Telefon 497

Til avisens lesere i Oslo

Vestkantbeboere kan lettest få kjøpt Folk og Land hos

ELIMA

Tobakksforretning

i Ole Vigsst. 12, inngang fra Industrigt.

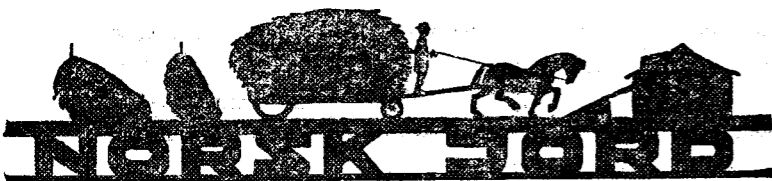
Armbåndsur

VANNETTE, STØT-SIKRE I STÅLKASSE

Omega

ble sloppet over Hiroshima under den annen verdenskrig, sa han.

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

I 30 års perioden frem til 1985 vil det bli en forholdsvis sterk økning i den norske plante- og husdyrproduksjon, sier professor O. Aresvik ved Landbruksøkonomisk Institutt. Professoren er formann i den komité som skal analysere jordbrukets pris- og avsetningsproblemer og han baserer uttalelsen på en produksjonsprognose som komiteen har utarbeidet.

I tillegg til denne prognose skal det også fremlegges en prognose for forbruks-utviklingen i årene frem til 1985. På toppen kommer så en vurdering av de tiltak man bør treffe for å få den produksjons- og forbruks-utvikling som man eventuelt vil finne mest samfunnsmessig og hensiktsmessig.

Denne innstilling vil ganske sikkert ikke bli ferdig før forhandlingene om den nye jordbruksavtale begynner neste vår, sier professor Aresvik. Komité-arbeidet vil strekke seg ut over dette tidsrom, men det er visse muligheter for at man kan publisere enkelte deler av innstillingen «underveis» og for jordbruksforhandlingene.

Til grunnlag for den antatte forholdsvis sterke økning i husdyr- og planteproduksjon, ligger de senere års gjennomsnittlige økning i planteproduksjon pr. dekar og husdyrproduksjon pr. før-enheter. Man

har regnet med forskjellige alternativer for tempoet i nydyrkingen, men også at gårdene vil bli stadig bedre drevet og at kvaliteten over husdyrbruket vil vise en stigende tendens. Som minusfaktor har man derimot ikke innkalkulert nedlegningen av avsidesliggende eller små bruk. Man har regnet med en viss årlig avgang av dyrket mark til tomter, veier og lignende, men en total nedlegning av gårdsbruk eller tilplantning til skog, er avhengig av et konglomerat av forhold som bare meget, meget vanskelig kan beregnes. — Komiteen har så godt som samlet alt det nødvendige materiale til forbruksanalysen og skal nå begynne å bearbeide dette. Her blir det bl. a. tatt hensyn til Statistisk Sentralbyrås husholdningsundersøkelser for bønder, fiskere, arbeidere og funksjonærer, levestandard-økningen og de eventuelle muligheter for å kunne påvirke forbruket ved opplysningsvirksomhet, reklame m. v.

Komiteen skal også undersøke mulighetene for regulær eksport av visse jordbruksprodukter og vurdere jordbrukets og forbrukets stilling i lys av et vest-europeisk frihandelsområde og OEEC's arbeide for større liberalisering av handel.

MAT og DRIKKE

DESSERT PUFFKORN, 1 kg. ris + 1 kg. hvete, pakkes rykende fersk direkte fra ovn i Deres pakke. Kjøp direkte fra møllen, få beste kvalitet: 15 % billigere i

8x1/4 kg.s familiepakn. Bare kr. 12,— fritt tilsendt (mot kr. 15,— i vanlige 100 gr. småpakker).
LITTLEBERGEN HAVREMOLLE,
LITTLEBERGEN

BESTILLING TIL FIRMA: .....

Send meg snarest i henhold til Deres annonse i Folk og Land følgende .....

Navn: .....

Adresse: ..... M. N. 10

sikt og maske.

Arthur Koestler forteller i sine bøker om hvordan vest-europeere gikk kommunismen ærend ved å skrive under på fredsappeller, være med i delegasjoner etc. med et tilsynelatende godt formål. Kommunistene er mestre i infiltrasjon og begrepsforvirring. Tenk bare på ordene demokrati — folkedemokrati — folkets vilje, arbeidernes krav osv.

Er dette bare en hensyns-

ting fra hverandre.

G. G.

Det er Sverre Lyngstad som har bedt oss ta denne kronikken, og han seier i ett brev til Folk og Land:

Red. Gjelsten skriver: «Er dette bare en hensynsløs misbruk av andre menneskers tillit og godvilje? Nei, det er ikke det». — Eg meiner det er viktig me lærer oss meir til å sjå med større skyneemd på våre sokalle fiendar. Ved at me lærer oss til å sjå at dei på sin måte vilde ogso noko godt, vil dei lettare skyne oss og sjå det rette i vårt syn.

S. L.

A. E. Hedems brosjyrer

2. opplag av «Statsmaktenes revolusjonære forhold til Grunnloven» er nå utsolgt.

3. opplag er under trykning.

Vi har ennå endel på lager av A. E. Hedem's: «Landsvikoppgjøret og rettskildene», samt «Det norske nøytralitetsbrudd», samt «Haag og høyesterett»

FORBUNDET

Boks 3214 - Giro 150 28

OSLO

Sommerturene

Vi regner med å kunne orientere nærmere om sesongens fellesreiser i neste nr. av Folk og Land.

NORSK LINNEA REISELAG.

Bestilling på boken

«Norge mellom England og Tyskland»

Dersom admiral Hermann Boehm's bok blir utgitt på norsk, bestiller jeg herved ved egenhendig signatur denne boka, i det antall som er anført nedenfor.

Antall	N A V N	Postadresse

Forhåndsbestillingen sendes til: **P. Thjømøe boks 122, Stavanger.** Tlf. 21133

samt til Reyter, Forbundet, Boks 3214 Oslo. Tlf. 37 76 96.

fra Brødr. Olsen og Moelven. Forstillinger — hulganger (Norlett og Røwde) alltid på lager.

H. Snaprud & Co.

Kongsberg

Maskiner—Redskaper

Tlf. 885—248

Lønsomt, lett hjemmearbeide

fås, hvis De skaffer ung ordensmann losji eller lite rum i Oslo. (Eller komp.skap på glimr. artikkel).

P.boks 2632 - Oslo St.H.

Er noen interessert?

En bygningsutdannet, øvet skimaker, båtbygger og tegner, endel kjennskap til metallvarer og verktøy, søker tilting eller samarbeide. Mangeårig egen bedrift ved østersjøby tapt p. gr. av krigshandlinger. Bill. merk. «Allsidig».

utenfor Danmarks grenser.

9. « Rettsstatsmannen og sammenrenns-ministeriet.

10. « Hvem og hva er Frode Jakobsen? Motstandsbevegelsens diktator.

11. « Historiens dom, — ikke landsforræderi april 1940, men folkeforræderi i mai 1945.

1. Bilag: Steinckes anklageskrift mot Frode Jakobsen. (Aldri før offentliggjort i sin helhet).

2. « Rytters kommentar til Steinckes redogjørelse. (Nektet oppatakelse i «Berlingske Tidende»).

3. « Scavenius om Frode Jakobsens «Krig». — Motstandsbevegelsen advarer mot hevn-mord på tyskere.

4. « Frode Jakobsens «Førsteklasses materiale» i funksjon. Dessuten ytterligere to interessante bilag.

En dokumentarisk håndbok om den danske utrenskningshistorie fra 5 mai 1945 til d. dato.

Det er tidligere kommet en mengde litteratur om samme emne, men ikke så sammenfattende om det vesentligste som i Jordans bok.

Pris 8 kroner

Leveres omgående ved bestilling til A. Olesens forlag, Aabenraa, Danmark, eller til redaktør Jordan, Gl. Køgevej, 271, Valby, Danmark.

ELIMA Tobakksforretning

i Ole Vigs gt. 12, inngang fra Industrigt.

Armbåndsur

VANNTETTE, STØT-SIKRE I STÅLKASSE

Omega

Herre fra kr. 278,- til kr. 330,-
Dame fra kr. 290,- til kr. 355,-

Longines

Herre fra kr. 283,- til kr. 350,-
Dame fra kr. 300,- til kr. 360,-

Allsport

Herre kr. 172,-
Dame kr. 175,-

Revue

Herre fra kr. 195,- til kr. 210,-
Dame fra kr. 198,- til kr. 215,-

Certina

Herre fra kr. 152,- til kr. 230,-
Dame fra kr. 170,- til kr. 230,-

Antima

Herre kr. 145,- og 152,-
Dame kr. 150,-

Altus

Herre kr. 136,- og kr. 143,-
Dame kr. 141,-

Samme merker føres også i 14 kt. gull og i double kasser.

Tillegg for stål-lenker kr. 8,-

Lommeur:

Omega kr. 183,-
Longines kr. 187,-
Zenith kr. 170,-

Utvalg sendes portofritt. 1 års garanti.

DRAMMEN

Annonsespaltene i Folk og Land står til din rådighet. Hvorfor nytter du dem ikke i fullt mon? Lempelige avtaler oppnåes, kom derfor med en henvendelse snarest.

FOLK OG LAND

Fremstøtene i verdensrommet skjer uten hemmelighetskremeri

USA har ikke på noen måte mørkelagt sine planlagte fremstøt i verdensrommet og man venter at Sovjet-Unionen vil følge samme åpne politikk når det gjelder den internasjonale, videnskapelige forskning på å sende kunstige satellitter ut i verdensrommet.

Formannen i den amerikanske komité som er blitt nedsatt i forbindelse med det geofysiske år, dr. Joseph Kaplan, har overfor pressen erklært at man ikke kommer til å sende opp noe kunstig himmel-legeme før planene på forhånd er blitt offentliggjort og de øvrige nasjoner som deltar i samarbeidet er blitt offisielt underrettet.

Ryktet har versert om at en satellitt allerede skulle være sendt opp, at russerne skal ha foregrepet timeplanen for det videnskapelige samarbeidsprogram, og at private interesser skal ha lekt med tanken om å få en satellitt ut i verdensrommet uavhengig av det internasjonale program. Ingen av disse påstander har noe for seg, opplyste Kaplan.

Imidlertid har videnskapmenn

knyttet til den amerikanske marine, som kommer til å stå offisielt ansvarlig for de amerikanske utskytinger, meddelt at man innen seks måneder vil foreta prøvetutskytinger av de tre-trins raketene som er konstruert med sikte på å bringe satellitten ut i verdensrommet.

Programmet for det geofysiske år med deltagelse fra 58 nasjoner begynner 1. juli, og satellittforsøkene vil ventelig begynne kort tid etter.

USA har for tiden seks satellit-enheter og to av disse kan operere i luften samtidig.

Blant de forventninger man stiller i forbindelse med disse forsøk er å kunne måle størrelsen av den totale varmemengde jorden mottar fra solen og dessuten hvor meget av denne varme som igjen forsvinner i atmosfæren.

Differansen mellom disse to varmemengder vil gi et uttrykk for den totale sol-energi jorden mottar — og må motta, for å kunne være et hjem for levende vesener.

En strandet adresseplan i 1940

Paul Hartmann har i sin bok «Bak Fronten» (s. 10 og s. 310) nevnt at en gruppe politisk interesserte personer drøftet regjeringens og Stortingets utenriks- og forsvars-

politisk kannestøperi.

Vi vedtok å fremholde våre synsmåter i en adresse til regjeringen og konfidensielt samle underskrifter.

Den tidligere utenriksmini-

Stor aksjon i A-partiet for å bli kvitt „gamlingene“

Det er velkjent at det ikke er med sin gode vilje de eldre blant Arbeiderpartiets stortingsrepresentanter i så stort tall har frasagt seg gjenvalg til høsten. En minnesde strenge ord om overåringene i partiets stortingsgruppe som er falt fra varaformannen i partiet, finansminister Bratteli, og nå avslører det offisielle organet for Arbeiderpartiets ungdomsorganisasjon, «Fritt Slag», at det i virkeligheten er en stor aksjon som har vært satt i gang.

I en redaksjonsartikkel minner bladet om at det i 1955 slo «til lyd for en dristig og omfattende fornyelse av Arbeiderpartiets stortingsgruppe. Fra flere hold er det i løpet av det siste halvannet år, gjort et bevisst arbeid for å skape den opinionen som er nødvendig for

å kunne gjennomføre en slik fornyelse. De eldre stortingsmenn har vært utsatt for et tildels meget strekt press, som har resultert i at flere har gjort sin pligt og frasagt seg gjenvalg. Og selv om

det finnes noen som ikke har reagert, er det i hvert fall tydelig at vi ved årets nominasjoner vil få en betydelig fornyelse».

Sitatet er så veltalende at kommentar er overflødig.

H-bombens første ofre

Det første offeret for vannstoffbomben var den japanske fiskeren Aikichi Kuboyama på «Fukuryu Maru». Det japanske skipet kom inn i den dødbringende radioaktive aske fra en H-bombeprøve på Bikini den 1. mars 1954. Den 23. september samme år døde han av de skader han

pådo seg. Hans 23 arbeidskamerater overlevde takket være stadige blodoverføringer, men de ble alle sterile og en del fikk alvorlige leversykdommer.

Den samme H-bombeprøven framkalte strålingsskader på 290 personer i Stillehavsområdet, går det fram av den 21. halvårsrapporten fra USA's atomenergikommisjon. I USA selv har 41 personer i løpet av hele «atomperioden» blitt utsatt for overdosering av radioaktiv stråling. Den ene H-bombeprøven i Stillehavet skadet altså 7 ganger så mange som i hele perioden med utviklingen av atomvåpene.

En fransk vitenskapsmann professor Paul Berthold, som nylig vendte tilbake til Australia etter en reise i Stillehavet, fortalte pressen i Sydney at innbyggerne på en rekke øyer hadde fått en uhyggelig sykdom etter å ha spist radioaktiv fisk.

Berthold møtte den nye sykdommen hos innbyggerne på Marqueas- og Marshalløyene og på Tahiti. Sykdommen ytret seg ved store åpne sår i huden og kunne føre til

Fremtidens soldat

Forts. fra side 1 — seg, og personer som sniker seg frem.

Fremtidens soldat skal leve godt. Han får god mat, men hvis han — som de fleste infanterister — skulle havne i et utilgjengelig terreng, hvor forsyningstjenesten ikke kan nå frem, har han små kapsler med nødrasjoner anbragt i særlige rom i hælene på sine lynlås-lukkede plastikstøvler.

Nødrasjonene er små, harde flak på størrelse med en 5-øre. På hver støvle er dessuten festet en lomme inneholdende en komplett, medisinsk nødhjelpveske. Det er bare en videre-utvikling av hva soldaten har idag. Infanteristen bærer alltid i sin gassmaske en liten tubeformet injeksjonsprøyte som kan gi ham atropin-innsprøytning i hofte, hvis han utsettes for nervegass.

Til vern mot den evige fiende, regnet, har infanteristene i fremtidens hær en plastikk-regnfrakk som ikke er tykkere enn at den kan foldes sammen i en sigarformet kappe. Frakken er impregnert slik at den beskytter mot radioaktiv stråling.

Fremtidssoldaten holder varmen ved hjelp av en lett kappe som kombinerer tepets og frakkens funksjoner. Den kan foldes sammen til den blir på størrelse med en bok, og bæres da på baksiden av soldatens belte. Kappen fremstilles av adskillige lag tynt, syntetisk stoff, hvori-

mellom der kan blåses luft, som isolerer mot kulde. En annen modell av kappen har elektrisk tilslutning og kobles til en bilakkumulator eller et transportabelt element. Den kan ikke frembringe legemstemperatur, men skape et betydelig velvære, fordi den er varmere enn omgivelsene. Soldaten vil kunne leve behagelig i temperatur under nullpunktet.

Hva er han bevæpnet med? Oberst Ward mener at han vil få en automatisk karabin som erstatter både gevær, karabin, automatrifle og maskingevær. Ammunisjonen blir antagelig lettere, kanskje blir patronene laget av plastikk.

Men dessuten får han et ting som enhver infanterist av idag vil misunne ham: En automatisk skyttergravsgraver, en liten, lett rekylfri kanon som slynger en eksplosiv ladning ned i jorden foran soldaten. Resultatet blir et hull, som han i en fart kan utdype med sin spade og gjøre egnet til å søke dekning i.

Dette er en ansvarlig amerikansk obersts bilde av den alminnelige soldat årgang 1970.

Vil denne soldat være bedre egnet til sin jobb enn de som vant den annen verdenskrig og som kjempet i Korea? Her kommer vi til det mest interessante. — Om dette sier oberst Ward:

— Virkelig komfort er ikke noe man bør oppleve under kamp. Soldaten må leve under harde vilkår. I det øyeblikk man omgav ham med fullsendig komfort ville han bli

Mere om fluor i drikkevannet

Utdraget mitt frå skriftet om fluor vart noko langt. Men på den andre sida skulde eg teke med endå meir, og med den overskrift bladstyret sette kunne det sjå ut som Ewing framleis sit i stillinga si, men: «Det amerikanske folket begynte å fatte hva som holdt på å skje, og reaksjonen førte til et så faretruende frafall fra det demokratiske parti at Ewing måtte gå, etter ordre fra partiets ledelse. — Ewing var i ferd med å bli demokratenes mørke symbol, som truet med å torpedere hele partiet». (Frå side 11—12). Interessant er opplysningen med den vesle fotnote på side 11 «Pr. 1/1 1957 er C. — med sitt opplag på 4,2 mill. — gått inn p. g. a. katastrofal uansvarighet. Kan liksom det i

or mot tannrâte?» er difor eit verdifullt vekkjingsskrift. Her er sitat frå side 15: «Da helsemyndighetene fremdeles i sin propaganda fortier for folket de helseskadelige virkninger som er påvist, har VFHL (Norsk Folkehelseag) på grunnlag av sitt bevismateriale sett det som sin plikt mot samfunnet å legge det fram i denne brosjyren». Soleis kan ein vel heller spyre om den norske helsedirektør Evang hittil har vore uvitande reidskap for Lenins strategi?

Kvifor tukle med den kumske og fårlege gift: fluor, som massemedisinering mot tannrâte, gjennom vatnet frå offentlege vassverk, når det finst sikrere midlar utan skadeverknader for helse elles? «Sunnhetsbladet»s velkiende

Paul Hartmann har i sin bok «Bak Fronten» (s. 10 og s. 310) nevnt at en gruppe politisk interesserte personer drøftet regjeringens og Stortingets utenriks- og forsvarspolitikk under den første finsk-russiske krig. Dette har visstnok ikke tidligere vært nevnt offentlig. Etter freds slutningen 12. mars 1940, sluttet gruppens arbeide uten noe praktisk resultat. Allikevel kan en kort redegjørelse ha interesse som vidnesbyrd om kritisk innstilling overfor den offisielle politikk.

Professor A. W. Brøgger innbød i begynnelsen av desember 1939 til et møte i sitt hjem. I ordskiftet reiste direktør Thagaard krav om en ny regjering; jeg innvendte at Arbeiderpartiet ville motsette seg regjeringsskifte, dette var Hartmann og Jahn enig i.

Flertallet vedtok å fortsette meningsutvekslingen på møter i Brøggers kontor i Historisk Museum.

Etter sine senere opplysninger til Hartmann fortsatte Thagaard å arbeide for en samlingsregjering, men dette kjenner jeg ikke noe til.

I møtene i Historisk Museum deltok bl. a. Brøgger, Michael Hansson, Hartmann, Jahn, Morgenstjerne, Ræstad, Seip, Benjamin Vogt (senior). — Vi drøftet særlig krigen i Finland, dels hjelpen, dels faren for at Sverige og Norge kunne bli trukket inn, navnlig ved eventuelt samarbeide med vestmaktene. Etter Polens nederlag var det lenge stillstand i deres krig med Tyskland, paktene mellom Tyskland og Russland bestod ennå, derfor kunne fransk-engelsk militærhjelp til Finland via Norge og Sverige utløse et tysk angrep og de to krigene smelte sammen. Etter hva man nå vet, var den slags overveielser ikke bare

politisk kannestøperi.

Vi vedtok å fremholde våre synsmåter i en adresse til regjeringen og konfidensielt samle underskrifter.

Den tidligere utenriksminister, dr. Arnold Ræstad skrev et utkast som en redaksjonskomité gjennomgikk og vedtok 1. februar 1940. Adressen ble trykt som «Manuskript» og «Fortrollg», og kretsen gikk i gang med å samle underskrifter.

Men da finnene åpnet fredsforhandlinger, bortfalt adressoplanen; de den gang rådende synsmåter kan allikevel fortjene referat.

Det første punkt var en henstilling til regjeringen om «en offentlig drøftelse av selv de farligste muligheter» for «å forberede vårt folk, så en panikkstemning ikke oppstår om det folkets store flertall nå frykter som det verste skulle hende».

«Vi ber derfor regjeringen mer enn hittil har vært tilfallet tale åpent ut om faren vårt land er i, så vårt folk på forhånd blir vant til å se faren i øynene med samme ro og fasthet som det finske folk».

I de følgende avsnitt ble fremholdt at en russisk undertrykkelse av hele Finland kunne føre til masse-flukt til Sverige og Norge.

Hvis finnene i sin ytterste nød skulle be vestmaktene om militær hjelp, kunne Tyskland «gripe inn ikke bare om vestmakttrupper sendes gjennom Norge eller Sverige til Finland, men også om vestmaktene går i land ved Petsamo eller Murmansk».

Adressen fremholdt i sitt fjerde punkt at Norge i sin vanskelige stilling måtte «til en viss grad føre en politikk for dagen». På grunn av de geografiske forhold kan det ikke være i Norges interesse

begynne å fatte hva som mått på å skje, og reaksjonen førte til et så faretruende frafall fra det demokratiske parti at Ewing måtte gå, etter ordre fra partiets ledelse. — Ewing var i ferd med å bli demokratenes mørke symbol, som truet med å torpedere hele partiet». (Frå side 11—12). Interessant er opplysningen med den vesle fotnote på side 11 «Pr. 1/1 1957 er C. — med sitt opplag på 4,2 mill. — gått inn p. g. a. katastrofal annonsesvikt». Kva ligg det i dette? Jau, bladet Collier var med i avsløringane m. a. av Ewing. Men slikt som er skikka til å vekke det vill-leidde folket passar ikkje for dei som sit med den økonomiske makta. Er det anskuelsesundervisning på sanniga i den gamle myte om «uhyret» — Midgardssormen? Ewing var nok berre eitt av dei mange hovud på «trolley». Om ikkje motige menn som dr. Miller og aviser som Collier hadde gått inn for å få opplysningane om dei faktiske tilhøve fram til folket, vilde det ikkje vore mogeleg å fått stoppa Ewings moldvarparbeid. Dr. John W. Studebaker som i egenskap av Commissioner of Education gjennom 14 år hadde opplevd Roosevelt-tidens «eiendommelighet», tok bladet fra munnen for å advare det amerikanske folk mot den farlige trafikken til en strøm av amerikanske og russiske kommunister og medløpere. Ewing henstilte til ham å overlata avsløringene til FBI (det hemmelige politi) og The State Department, men da desse ikke foretok seg noe, gikk dr. S. og hans assistent, dr. E. B. Norton, av i protest — dr. S. med et brev til Ewing på 2 400 ord med det ene emne: Ewing! (Collier's 4/2 1950: «Herr Velferdsstaten personlig»).

Men trass desse avsløringane frå Amerika vert det arbeidet med fluroorderingsplaner her i landet. «Flu-

«å proklamere, at nøytraliteten er en politisk linje som i enhver situasjon bedre enn noen annen redder stat og nasjon. Vi mener ikke at Norge alltid skal følge Sverige og Sverige alltid følge Norge i enhver væpnet konflikt. Det kan være i begge parters interesse at den ene er nøytral når den annen er i konflikt med en tredje stat, likesom det idag foreløbig visstnok er i Finlands interesse at Sverige og Norge ikke blander seg i konflikten med Russland.

Kommer f. eks. Sverige i en konflikt som ikke inneholder

som sin plikt mot samfunnet å legge det fram i denne brosjyren». Soleis kan ein vel heller spørje om den norske helsedirektør Evang hittil har vore uvitande reidskap for Lenins strategi?

Kvifor tukle med den lumske og færlige gift: fluor, som massemedisinering mot tannrøte, gjennom vatnet frå offentlege vassverk, når det finst sikrere midlar utan skadeverknader for helsa elles? «Sunnhetsbladet»s velkjende red. dr. med. Arthur Collet skriv i sin art. «Vår folkehelse» (Sunnhetsbladet nr. 4 1957) m. a.: «Alle kyndige er nå klar over at tannrøten, som medfører så meget sykdom og lidelse og svære utgifter for den enkelte og for landet, skyldes den «siviliserte» kost».

No spørst det: Vil helsedirektør Evang heretter gå inn for eit meir naturleg og sunt kosthold? Då vil han m. a. måtte rette sitt villeidande utsagn i Oslo Folkeakademi 15. februar 1955: «Det spiller ingen rolle hvilke brødtyper vi velger». («Helse for alle», nr. 1—2 1955). Dette er ikkje noko vondsinna åtak på helsedirektøren, saka kan ha fleire sider, og sanninga bør fram. Difor oppmodar eg helsedirektør Evang til å svare for seg.

SIGURD LYNGSTAD.

Blant alle levende vesener er mennesket det eneste som drikker uten å være tørst, som siser uten å være sulten og som snakker uten å ha noe å si. John Steinbeck.

Den beste del av et menneskes oppdragelse er den det gir seg selv. Walter Scott.

Seier på bekostning av rett leggelse. Aischylos.

noen fare for vår selvstendighet og frihet, så kan det være naturlig at Norge er nøytralt. Men kommer Sverige og en tredje stat i en konflikt hvis utfall kan true også vår egen fremtid som stat og nasjon, da er det ikke plass for å si at vi alltid vil være nøytrale likeoverfor den konflikt».

I sitt sjette punkt tilrådet adressen et intimt samarbeide med Sverige. Det syvende punkt forlangte blant annet styrkelse av luftvernet.

Overfor regjeringen var adressen høflig, delvis ener-

havet, fortalte pressen i Sydney at innbyggerne på en rekke øyer hadde fått en uhyggelig sykdom etter å ha spist radioaktiv fisk.

Berthold møtte den nye sykdommen hos innbyggerne på Marqueas- og Marshall-øyene og på Tahiti. Sykdommen ytret seg ved store åpne sår i huden og kunne føre til forkrøbling. Den skyldtes at det ble spist fisk, som hadde opptatt radioaktive stoffer, som stammet fra H-bombeprøvene ved Bikini. Den nye sykdommen var ennå skrekkeligere enn de stråleskadene som innbyggerne i Hiroshima og Nagasaki har lidd under, sa Berthold.

kjennende, men gav tydelig uttrykk for dyp engstelse for Norges stilling.

Kanskje hadde Thagaard rett i at kravet burde være samlingsregjering?

Johan Scharffenberg

i Morgenbl. 21/5 1957.

varmen ved hjelp av en lett kappe som kombinerer tepets og frakkens funksjoner. Den kan foldes sammen til den blir på størrelse med en bok, og bæres da på baksiden av soldatens belte. Kappen fremstilles av adskillige lag tynt, syntetisk stoff, hvori-

Selvbeskuelsens sykdom lurar på oss alle, og den hardt angrepne vender ryggen til livets broket mangfoldige skuespill og stirrer i sitt indres tomhet. Så blir han melankolsk, men tro bare ikke at den melankoli gjør ham bedre enn andre. Bertrand Russel.

Det er bedre å tenne et lys, om enn aldri så lite, enn å forbanne mørket.

(Kung-fu-tse).

A være ærlig, det vil i en verden som vår si å være en utvalgt blant titusen.

W. Shakespeare.

Latteren får bukt med alt, den er det sterkeste av alle våpen.

Voltaire.

AANE DAHL

NAMSOS — Telefon 2132 - 2817 — privat 2275

Vi anbefaler:

Alleslags fiskeprodukter — kun engros. Vår spesialitet er nysalt tet torskefilet, leveres i ca. 45 kilos kasser. Kan også leveres til private med tillegg av omsetningsavgift.

EGET KJØLE- OG DYPFRYSNINGSANLEGG.

UTREDNINGEN FRA INSTITUTTET FÖR

OFFENTLIG OCH INTERNATIONELL

Rätt om

Den norska rättsuppgörelsen

Koster kr. 30 porto inkl. - Benytt postgiro 150 28

OSLO

og som kjempet i Korea? Her kommer vi til det mest interessante. — Om dette sier oberst Ward:

— Virkelig komfort er ikke noe man bør oppleve under kamp. Soldaten må leve under harde vilkår. I det øyeblikk man omgav ham med fullsendig komfort ville han bli slapp og lettere kunne overvinnnes.

Dette spørsmål — om strabasenes gavnlige innflytelse på kampkraften — er da også et av de viktigste for militære eksperter, som arbeider med mannskapsproblemer. Allerede under den annen verdenskrig mente man å kunne konstatere en viss forskjell i utholdenhet mellom russerne, som ofte var ytterst primitivt utrustet, og amerikanere, som hadde den støtte og hjelp et rikt lands teknikk og organisasjonstalent kunne gi dem. Russerne var mer utholdende, skjønt de må ha hatt en enda mer trettende tjeneste enn amerikanerne.

Hele verden er en rekke av underverk, men vi er så vant til dem at vi kaller dem hverdagsting.

H. C. Andersen.

FOLK OG LAND

Redaktør og utgiver: JOHANNES KRINGLEBOTN Postboks 3237, Oslo

Ekspedisjon og kasse: Klerschowsgt. 5, Oslo Telefon 37 76 96

Abonnementspriser: Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50 pr. halvår. Sverige og Danmark: kr. 29,00 pr. år, kr. 14,50 pr. halvår. Utlandet for øvrig: kr. 33,00 pr. år, kr. 16,50 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 35,00 pr. år, kr. 17,50 pr. halvår.

Løssalg 65 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter over en spalte. Bruk postgiro nr. 16450.

Sambandstrykkeriet Oslo